

ÇALIŞMA VE GEÇİM KAYNAKLARI BÜROSUNUN YENİ GÖÇMEN MÜŞTERİLERİNE TANITIM KILAVUZU

ÇALIŞMA VE GEÇİM KAYNAKLARI BÜROSUNUN MÜŞTERİ HİZMETLERINE HOŞ GELDİNİZ!

Çalışma ve Geçim Kaynakları Bürosunun kısaltılmış adı TE-toimisto'dur. TE-toimisto'ya kayıt olmanızın amacı size iş bulmaktır. TE-toimisto'da açık iş pozisyonları hakkında bilgi bulup iş başvurusu konusunda yardım alabilirsiniz. TE-toimisto uyum eğitimi ve mesleki eğitim dışında, iş başvurusu, kariyer ve işe hazırlığı, meslek seçimi ve kariyer danışmanlığı, iş ve eğitim denemeleri ve destekli iş sunmaktadır.

TE-toimisto'ya nasıl kayıt yaptırıyorum?

TE-toimisto'nun hizmetlerinden yararlanmak için TE-toimisto'da kayıtlı olmanız gerekmektedir. TE-toimisto'nun internet sitesinde başvuruda bulunarak kayıt olabilirsiniz: www.te-palvelut.fi → **Työnhakijalle** → **Ilmoittaudu työnhakijaksi työ- ja elinkeinotoimistoon**. Başvurduktan sonra TE-toimisto sizinle irtibat kuracak.

Başvuruyu internet üzerinden yapamazsanız TE-toimisto'ya şahsen gidip kaydınızı yaptırabilirsiniz.

TE-toimisto'ya ilk geldiğinizde aşağıdaki evrakları getiriniz:

- Pasaport
- Oturma izni ya da polisten alınmış AB vatandaşının oturma hakkının kayıt belgesi
- Eğer mümkünse nüfus dairesinden alınmış nüfus kayıt örneği ya da başka Finlandiya'daki kimlik numaranızı gösteren bir belge (örneğin Kela-kartı).

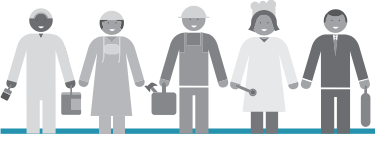
TE-toimisto'daki kaydımın geçerliğini nasıl koruyorum?

Kaydınızın geçerli kalması için TE-toimisto'daki görevli ile anlaştığınız şekilde haberleşirsiniz (örneğin telefon ya da e-mail vasıtasıyla).

Ayrıca TE-toimisto sizi görüşmeye çağırabilir. Çağırıldığınız tarihte görüşmeye gelmeniz gerekmektedir.

İş arayan olarak kayıt olduktan sonra ne olur?

TE-toimisto'daki görevli size Fince dili başlangıç seviye testi için zaman ayırır. Orada ne tür uyum eğitimine gereksinim duyduğunuz değerlendirilecektir. Başlangıç seviye testi genelde bir kaç saat sürer. Uyum eğitimine başlayabilmeniz için bu teste katılmanız gerekmektedir. Testte Fince hiç bilmenize gerek yoktur.

Ayrıca TE-toimisto'ya ülkeye uyum süreci planının hazırlanması için çağırılacaksınız. Plana nasıl bir iş aradığınızı ve ne tür uyum eğitimine veya başka eğitime gereksinim duyduğunuz yazılacaktır. Fince veya İsveççe bilmiyorsanız bir tercüman hazır bulundurulacaktır. TE-toimisto'ya görüşmeye gittiğinizde çocuğunuza bakıcı ayarlayınız.

Uyum eğitimine ne zaman başlayabilirim?

TE-toimisto'nun düzenlediği uyum eğitimlerine genellikle sıra vardır. Sizin için uyum planı hazırlandığı zaman eğitim için sıraya konulabilirsiniz.

Size uygun bir okul açıldığı zaman TE-toimisto sizi mektupla bilgilendirir. Mektupta eğitimin ne zaman ve nerede başlayacağı yazılacaktır. Yönlendirildiğiniz uyum eğitimine başlamadığınız takdirde sıranızı kaybedeceksiniz.

TE-toimisto'nun düzenlediği uyum eğitimi nasıldır?

Uyum eğitimi yaklaşık bir yıl sürer. Okulda Fince dili dışında sosyal bilgiler ve iş aramada gerektirilen beceriler öğretilir. Bazı bölgelerde uyum eğitimi İsveççe olarak da verilebilir. Uyum eğitiminin amacı iş bulma şansınızın artırılmasıdır.

TE-toimisto'nun uyum eğitimleri değişik mekânlarda düzenlenmektedir. Eğitim genelde haftada 5 gün ve günde 7 saat şeklindedir. Eğitim, iş hayatına tanıtım dönemi içermektedir. İş hayatı döneminde Finli bir işyerinde çalışacaksınız.

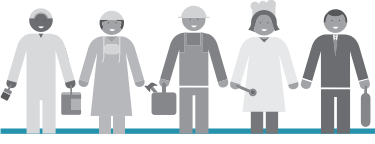
TE-toimisto'nun eğitimleri sizin için ücretsizdir. Eğitim boyunca size her okul günü için genelde işsizlik parası ile masraf parası ödenir. Masraf parası yol ve yemek masraflarınızın karşılanması için yapılan para yardımıdır.

TE-toimisto'nun düzenlediği uyum eğitimi dışında bir okula gidebilir miyim?

TE-toimisto'nun düzenlediği eğitimler dışında başka bir Fince veya İsveççe dil eğitimine gidebilirsiniz, ancak bunun için önceden TE-toimisto ile anlaşmanız gerekmektedir. Okullar örneğin www.finnishcourses.fi adresinden bulabilirsiniz.

Uyum süreci devam ederken size bazı Fince veya İsveççe dil eğitimlerine katıldığınızda işsizlik parası ile masraf parası ödenebilir. Bu yardımlar eğitimdeki haftalık ders saatinin en az 20 saat olması ve üzerinde uyum planında anlaştığınız şartıyla ödenir. TE-toimisto ile görüşmeden okula başlamayınız.

Kendi kendinize de aktif bir şekilde Fince veya İsveççe öğreniniz. Öğrenmek için uygun materyalleri örneğin kütüphanelerde ya da www.kotisuomessa.fi ve www.infopankki.fi → **Suomen kieltä internetissä** adreslerinden bulabilirsiniz.

Uyum eğitimine gidemediğim zaman ne yapmalıyım?

Uyum eğitimi olduğu her gün eğitime katılmak zorunludur. İzin almaksızın veya geçerli bir mazeretiniz olmaksızın devamsızlık yapamazsınız.

Sizin ya da çocuğunuzun hasta olması durumunda bunu her zaman öğretmene bildiriniz. Öğretmen hastalık hakkında doktorun veya hemşirenin verdiği bir rapor isteyebilir. Eğitimden 5 gün boyunca izinsiz veya mazeretsiz devamsızlık yaptığınız durumda kurs kesilebilir. Ayrıca işsizlik parasının size ödenmesi de kesilebilir.

Uyum eğitimi devam ederken başka bir eğitime seçtiğiniz durumda bu eğitime, TE-toimisto ile üzerinde anlaştıktan sonra başlayınız.

İşsizlik parası nedir?

İşsizlik parası işsiz, tam gün iş arayan, eğitime veya TE-toimisto'nun diğer bir etkinliğe katılan kişilere ödenen yardım parasıdır.

İşsiz olup da iş arayan olarak kayıt olduysanız TE-toimisto size işsizlik parasının ödenip ödenemeyeceğini araştırır.

İşsizlik parası hangi şartlar altında ödenir?

İşsizlik parası TE-toimisto'ya kayıtlı olup tam gün iş yapmaya hazırsanız ödenir. Ancak yarı zamanlı iş de kabul etmeye hazır olmalısınız. Bazı durumlarda yarı zamanlı işte çalışmanın da işsizlik parasına hakkı olabilir.

Tam gün iş, haftada 5 gün günde 8 saat iş, yani haftada yaklaşık olarak 40 saat iş anlamına gelmektedir. İş bulamadığınız durumda TE-toimisto'nun sizi yönlendirdiği etkinliklere, örneğin tam gün Fince dil kursuna, katılma mecburiyetiniz vardır.

Eğer tam gün öğrenciyseniz veya başka bir sebepten dolayı tam gün iş kabul edemiyorsanız size işsizlik parası ödenmez. Başka bir sebep örneğin tam gün çocuğa bakmanız olabilir. Girişimci olmanız da işsizlik parasını etkileyebilir.

Hangi kurum işsizlik parasını öder?

İşsizlik parasını Halk Emeklilik Kurumu (Kela) ve işsizlik kasaları ödemektedir, yani TE-toimisto değil.

TE-toimisto Kela'ya veya işsizlik kasasına işsiz kişiyle ilgili bir istihdam raporu gönderir. Raporda işsizlik parasının işsiz kişiye ödenmesinin TE-toimisto'nun bakış açısından mümkün olup olmadığı yazılıdır. Ancak Kela veya işsizlik kasası işsizlik parasının ödenip ödenmeyeceğine karar verir.

İşsizlik parasının ödenmesi için sizin Kela'ya veya işsizlik kasanıza şahsen başvurmanız gerekmektedir. Başvuruyu internet üzerinden Kela'nın (www.kela.fi) veya işsizlik kasanızın sitesinde yapabilirsiniz. Ya da başvuruyu kağıda basılı formu doldurup Kela'ya veya işsizlik kasanıza şahsen götürebilirsiniz veya postayla gönderebilirsiniz.

TE-toimisto'da kayıtlıyken ne hatırlamalıyım?

- Kendi başınıza iş arayınız ve TE-toimisto'nun size teklif ettiği iş veya okulu kabul etmeye hazır olunuz.
- TE-toimisto'ya çağırılabilirsiniz, örneğin planınızın güncelleştirilmesi için. O zaman TE-toimisto'ya geliniz veya çağırıldığınız tarih sizin için uygun değilse bunu önceden bildirin.
- Oturma izninin ve pasaportun geçerlilik süresini takip ediniz. Yeni oturma izni ya da pasaport için eskisinin geçerlilik süresi bitmeden başvurunuz. TE-toimisto'ya yeni oturma izni ya da pasaport başvurusu yaptığınıza dair belgeyi ulaştırınız.
- Yeni oturma izni aldığınızda kopyasını TE-toimisto'ya ulaştırınız. Oturma izniniz geçerli değilse ve vaktinde yenisi için başvurmadıysanız işsizlik parasının ödenmesi kesilebilir.
- Aşağıdaki durumlarda www.te-palvelut.fi internet sayfasından, telefonla arayarak veya e-mail göndererek TE-toimisto'yu haberdar ediniz:
 - iş bulduysanız
 - adresiniz veya telefon numaranız değişirse
 - annelik veya hastalık iznine ayrılıyorsanız ya da başka sebeplerden dolayı işe veya okula gidemiyorsanız
 - TE-toimisto'nun düzenlediği eğitimler dışında başka bir okula başlamayı düşünüyorsanız
 - siz veya ailenizden biri bir firma açmayı düşünüyorsa
 - yurtdışına taşınmayı düşünüyorsanız.

Nasıl iş bulabilirim?

TE-toimisto'da kayıtlı olduğunuz sürece sizin göreviniz aktif bir şekilde iş aramaktır. TE-toimisto size iş veremez ancak iş aramada size yardımcı olur. TE-toimisto size, sizin için uygun açık iş pozisyonları ile ilgili bilgi verir.

İşverenler açık pozisyon ilanlarını genellikle internet üzerinden yayınlamaktadırlar. İş ilanlarına örneğin: www.te-palvelut.fi → **Avoimet työpaikat** adresinden ulaşabilirsiniz.

İş ilanları ayrıca başka internet sitelerinde ve gazetelerde de yayınlanmaktadır.

İnsan kaynakları şirketleri ya da örneğin tanıdıklar vasıtasıyla da iş bulabilirsiniz. Ayrıca telefonla arayarak veya e-mail göndererek direkt firmalardan iş arayabilirsiniz. Firmaların bilgilerini internetten bulabilirsiniz.

İş başvurusunu nasıl yaparım?

Açık pozisyon ilanında ne şekilde işveren ile irtibat kurmanız gerektiğini belirtilmektedir.

Genelde işverene iş başvurusu ile CV'nizi (özgeçmiş) göndermeniz gerekmektedir. İş başvurusunda kısaca

- neden o açık pozisyon için ilgi duyduğunuzu ve
- neden bu işe uygun olduğunuzu anlatınız.

CV' de ise:

- irtibat bilgilerinizi (adı, telefon numarası, adres, e-mail adresi) bildirip
- ne tür eğitim aldığınızı ve
- daha önceki iş tecrübelerinizi anlatınız.

Çoğu zaman işverenlerin internet sitesinde açık pozisyonlar için başvurabileceğiniz elektronik başvuru formu bulunmaktadır. Bazen telefonla aramak yeterlidir.

İnternette CV-netti hizmeti bulunmaktadır. Oraya kendi CV'nizi hazırlayabilirsiniz. İşverenler oradan CV'nizi inceleyip sizinle bağlantı kurabilirler. CV-netti hizmeti www.te-palvelut.fi → **CV-netti** adresinden bulabilirsiniz.

Aşağıdaki adreslerden iş araması, iş başvurusu ile CV'nin hazırlanmasıyla ilgili bilgi edinebilirsiniz:

www.infopankki.fi → **Elämä Suomessa, työ ja yrittäjyys**

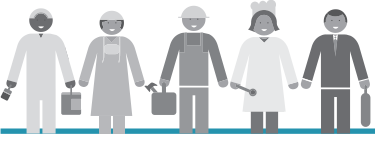
www.te-palvelut.fi → **Työnhakijalle** → **Vinkejä työnhakuun**

İş bulamazsam TE-toimisto bana nasıl yardımcı olabilir?

Gerekirse TE-toimisto sizi iş başvurusu, kariyer veya işe hazırlık danışmanlığına ya da iş veya eğitim denemesine veya destekli işe yönlendirebilir.

Hazırlık danışmanlığı:

- İş başvurusu hazırlığında işe başvurma konusuyla ilgili danışabilirsiniz.
- Kariyer hazırlığında meslek seçimi ve mesleki eğitime başvurma konusunda yardım alabilirsiniz.

- İşe hazırlığında iş arama ve işyerinde günlük hayatı konusunda destek alabilirsiniz.

İş denemesi:

- İş denemesini bir işyerinde yaparsınız. Amaç sözkonusu meslek dalının sizin için uygun olup olmaması anlamaktır.
- İş denemesi hakkında siz, işveren ve TE-toimisto arasında bir sözleşme imzalanır. TE-toimisto sözleşmeyi onayladıktan sonra iş denemesine başlayabilirsiniz.
- İş denemesi boyunca size maaş ödenmez ancak genellikle işsizlik parasıyla masraf parasını alırsınız.

Eğitim denemesi:

- Eğitim denemesini bir okulda yaparsınız. Amaç değişik meslek ve eğitim seçeneklerini gözden geçirmektir.

İşgüçü eğitimi:

- Herhangi bir meslek için gerekli olan eğitimi ya da kendi alanınızda ek eğitim alabilirsiniz.
- Eğitim dili Fince'dir.
- Eğitimler sizin için ücretsizdir. Eğitim süresince genellikle işsizlik parasıyla masraf parasını alırsınız.
- Eğitimlere www.te-palvelut.fi → **Haussa oleva työvoimakoulutus** adresinde başvuru yapabilirsiniz.

Destekli iş:

- Destekli işte siz bir işyerinde çalışıp TE-toimisto işverenize maaşınızı karşılayabilmesi için yardım etmektedir.

TE-toimisto'nun palvelut ja niiden saaminen mistä saan tarkempaa tietoa?

Ayrıntılı bilgi

- sizden sorumlu görevliden
- işhattına arayarak,
Fince tel. **0295 025 500**
veya İngilizce tel. **0295 020 713** ya da

Finlandiya'daki çalışma hayatı, meslek seçimi, eğitim seçenekleri ve iş başvuruları konusunda ayrıntılı bilgi için:

- www.te-palvelut.fi
- www.te-palvelut.fi/finnwork
- www.infopankki.fi
- www.finnishcourses.fi
- www.lifeinfinland.fi